

UZASADNIENIE

Decyzją z 11.09.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składki i składka na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne dla **A. S.** z tytułu umowy zlecenia u płatnika składek (...) spółka akcyjna w W. wyniosła za 10.2015 r. - 0,00 zł, 12.2015 r. - 0,00 zł. W uzasadnieniu decyzji podniósł, że praca wykonywana przez ubezpieczoną w ramach umowy zlecenia zawartej z (...) spółką akcyjną w W. była w rzeczywistości świadczona na rzecz płatnika Administracji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.. W rezultacie ubezpieczona nie pozostaje z płatnikiem (...) spółką akcyjną w W. w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym. Jednocześnie uznano, że płatnikiem składek ubezpieczonych w związku z wykonywaniem pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z (...) spółką akcyjną jest Administracja (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Tym samym umowa zlecenia została zawarta w celu obejścia wskazanych przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. (decyzja k. 50 verte – 53 akt ZUS)

Powyższą decyzję zaskarżyła (...) spółka akcyjna w W., wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie, że podstawy wymiaru składki i składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne ubezpieczonych z tytułu umów zlecenia u płatnika składek (...) spółki akcyjnej stanowią kwoty przychodu uzyskane z tytułu zawarcia tych umów.

Odwołujący podniósł, że w ramach umowy zlecenia zawartej z (...) S.A. ubezpieczona nie świadczyła pracy w interesie i na rzecz Administracji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B., z którym pozostaje w stosunku pracy, lecz wyłącznie w interesie i na rzecz zleceniodawcy.

W szczególności wskazał, że nie istnieje bezpośredni związek między korzyścią pracodawcy, która jest wymierna i związana z realizacją jego celów statutowych a pracą wykonywaną przez ubezpieczoną na podstawie umów zlecenia ze spółką (...). Zlecone czynności wykonywane były w sposób samodzielny, bez nadzoru zleceniodawcy ani pracodawcy. Wynagrodzenie dla spółki Administracja (...) w B. z tytułu umowy generalnej łączącej tę spółkę z (...) nie pozostawało w związku z pracami podejmowanymi przez pracownika spółki (...) z tytułu zawartej umowy zlecenia. (odwołanie k. 3 - 7 verte)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasową argumentację. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (odpowiedź na odwołanie k. 9 – 11 verte)

Zainteresowana A. S. nie przyłączyła się do żadnej ze stron.

Administracja (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. nie przystąpiła do sprawy w charakterze zainteresowanego.

W toku postępowania wnioskodawca (...) spółka akcyjna w Ł. połączyła się z (...) spółką akcyjną w W. i obecnie prowadzi działalność pod nazwą (...) spółka akcyjna w W.. (odpis z KRS - k.246-248 v)

Na terminie rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku z dnia 22.11.2021 r. strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie a profesjonalny pełnomocnik ZUS wniósł dodatkowo o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w stawce ryczałtowej zaś pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. (protokół rozprawy z dnia 22.11.2021 r. oświadczenie pełnomocnika ZUS 00:05:01, oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy 00:04:19)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przedmiotem działalności (...) spółki akcyjnej w W. jest m.in świadczenie usług w ramach ubezpieczeń osobowych, ubezpieczeń majątkowych, reasekuracja, ocena ryzyka i szacowanie poniesionych strat, działanie poprzez agentów

i brokerów ubezpieczeniowych, działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne, działalność wspomagająca usługi finansowe.

(odpis z KRS k. 246-248 v)

Administracja (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B., zajmuje się administracją i zarządzaniem, gospodarowaniem podległych jej nieruchomości i wspólnot mieszkaniowych.

(bezsporne)

W dniu 31.08.2015 r. pomiędzy (...) spółką akcyjną w Ł. Oddział w T. a Administracją (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w B. (dalej jako (...)) została zawarta umowa generalna nr 13 00 00/07/2015 do umów ubezpieczenia nr (...).

Przedmiotem umowy było określenie warunków na jakich spółka (...) będzie świadczyła usługi administracyjne w zakresie umów ubezpieczenia zawartych w (...) SA przez mieszkańców wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez spółkę (...). Usługi te polegały na pobieraniu od ubezpieczonych należnej składki i przekazywaniu jej do (...) SA oraz wsparciu działań marketingowych i prewencyjnych prowadzonych przez (...) SA w zasobach zarządzanych przez spółkę (...).

Umowa została zawarta na czas nieokreślony (§ 5).

Na podstawie umowy spółka (...) zobowiązała się do wykonywania następujących czynności:

- 1) umożliwienie (...) SA podjęcia działań zmierzających do informowania mieszkańców Wspólnot Mieszkaniowych zarządzanych przez (...) sp. z o.o. o możliwości skorzystania z dedykowanych im ubezpieczeń,
- 2) wyznaczenie miejsc na terenie zasobów (...) sp. z o.o., w których (...) SA może umieszczać materiały marketingowe i prewencyjne dla mieszkańców,
- 3) wskazywanie mieszkańcom posiadającym ubezpieczenie w (...) SA oraz osobom zainteresowanym ubezpieczeniem osoby, która na mocy odrębnej umowy będzie odpowiedzialna za obsługę umowy ubezpieczenia,
- 4) przyjmowanie od ubezpieczonych miesięcznej składki ubezpieczeniowej wraz z opłatami za używanie lokali mieszkalnych w zarządzanych przez (...) sp. z o.o. zasobach mieszkaniowych,
- 5) sporządzanie miesięcznych wykazów ubezpieczonych, którzy opłacili składkę ubezpieczeniową,
- 6) przekazywanie w terminie do dnia 30 każdego miesiąca:
  - składek ubezpieczeniowych na rachunek bankowy (...) SA,
  - wykazu, o którym mowa w punkcie 5 na wskazany adres (...) SA.

Czynności te (...) sp. z o.o. wykonywała we własnym zakresie i przy wykorzystaniu zasobów własnych (§ 2).

Za czynności wykonywane przez (...) sp. z o.o. (...) SA zobowiązała się do wypłaty wynagrodzenia w wysokości 3% brutto (z VAT) od sumy miesięcznych składek ubezpieczeniowych, przekazanych na rachunek bankowy (...) SA i zarejestrowanych w systemie (...) SA w danym miesiącu.

Na podstawie noty otrzymanej od (...) SA, (...) sp. z o.o. zobowiązała się wystawić fakturę stanowiącą podstawę do wypłaty wynagrodzenia w terminie 14 dni od otrzymania faktury przez (...) SA na wskazany przez (...) sp. z o.o. rachunek bankowy.

(...) SA na mocy odrębnej umowy zobowiązała się do wypłaty należnego wynagrodzenia osobom wskazanym przez (...) sp. z o.o. do obsługi technicznej ww. umów ubezpieczenia (§ 4).

(umowa k. 41 verte - 42 akt ZUS)

Umowa generalna miała na celu umożliwienie (...) SA prowadzenia działań akwizycyjnych w celu zawarcia umów ubezpieczenia z mieszkańcami lokali zarządzanych przez (...) sp. z o.o.

(...) SA oferowała mieszkańcom ubezpieczenie mieszkania. Składka na ubezpieczenie miała być płacona w miesięcznych ratach i pobierana wraz z opłatą czynszu należnego do (...) sp. z o.o.

W tym zakresie (...) sp. z o.o. zobowiązywała się udostępniać spółce (...) przestrzeń na rozwieszanie i rozkładanie ulotek oraz umożliwiała bezpośrednią akwizycję produktów ubezpieczeniowych w mieszkaniach lokatorów. (...) wykonywała czynności marketingowe np. na swojej stronie internetowej zamieszczała reklamę o usługach (...), także mogła czynić takie ogłoszenia w prasie.

Drugim elementem umowy łączącej spółki (...) była obsługa techniczna zawartych z mieszkańcami umów, obejmująca następujące czynności:

- doliczenie do należności czynszowej lokatora, który zawarł z agentem spółki (...) umowę o ubezpieczenie mieszkania, składki ubezpieczeniowej z tytułu tej umowy;
- wydrukowanie lokatorowi informacji nowej wysokości czynszu (obejmującego ratę składki na ubezpieczenie);
- raz w miesiącu przekazanie na rzecz Towarzystwa (...) zapłaconych składek wraz z wykazem lokatorów i wysokością składki. (...) co miesiąc sprawdzała, kto z lokatorów uiszcza bądź nie składki i przekazywała te informacje do spółki (...).

Czynności te z ramienia (...) sp. z o.o. wykonywali pracownicy. Składka jak i czynsz trafiały na to samo konto zarządcy a (...) rozdzielała te kwoty i przesyłała do spółki (...) część dotyczącą składki. Formalnie tego rozdziału dokonywano za pośrednictwem programu komputerowego, który rozliczał czynsz i składkę będącego własnością (...).

(zeznania świadka M. Z. (1) 00:25:54 i dalej - płyta CD k. 89, zeznania świadka A. P. 00:35:42 i dalej, zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, 00:07:11 i dalej)

Umowa ta była umową standardową. (...)U. SA w skali kraju współpracuje z wieloma podmiotami w postaci spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, w zakresie oferowania mieszkańcom, których mieszkania znajdują się w zasobach tych podmiotów, indywidualnego ubezpieczenia lokatora mieszkania „przy czynszu mieszkaniowego”, płatnego w ratach.

(zeznania świadka M. Z. (1) 00:25:54 i dalej - płyta CD k. 89, zeznania świadka A. P. 00:35:42 i dalej, k. 184, k. 233)

W imieniu (...) SA za treść oraz obsługę umowy generalnej zawartej ze spółką (...) odpowiedzialny był ówczesny ekspert oddziału ds. współpracy z mieszkalnictwem A. P.. Wyżej wymieniony koordynował działania polegające na rozpropagowywaniu ubezpieczeń ze składką płatną miesięcznie, takich które są ubezpieczeniami mieszkań lokatorów i składka jest doliczana do czynszu.

W celu zwiększenia liczby zawartych z lokatorami umów oraz obsługi technicznej tych umów spółka (...) zawierała z osobami fizycznymi, tj. pracownikami spółki (...) umowy zlecenia. Przedmiotem tych umów były m.in. czynności marketingowe i promujące produkty Towarzystwa (...), tj. dostarczanie do skrzynek pocztowych mieszkańców ulotek ofertowych i wniosków o zawarcie umowy ubezpieczenia, odwiedzanie mieszkańców w lokalach w celu przekazania im wniosków w celu ewentualnego ich wypełnienia, czy też przyjmowanie od lokatorów wypełnionych wniosków o zawarcie umowy ubezpieczenia i przekazywanie ich raz w miesiącu A. P., udzielanie lokatorom prostych

informacji dotyczących tego ubezpieczenia a także sporządzanie protokołu w przypadku np. zalania mieszkania. Ulotki reklamowe rozdawało zleceniobiorcom kierownictwo (...). Były one pobierane z sekretariatu (...).

Redagowaniem umów zlecenia w tym określaniem konkretnych obowiązków zajmowała się (...) S.A. Nie byłoby możliwym wykonywanie umów zlecenia, gdyby nie było zawartej umowy generalnej.

(zeznania świadka M. Z. (1) 00:25:54 i dalej - płyta CD k. 89, zeznania świadka A. P. 00:35:55 i dalej, k. 184, k. 233, zeznania świadka B. Z. 00:54:16 i dalej, zeznania świadka K. Z. 00:52:01 i dalej, płyta CD k. 116, zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, 00:07:11 i dalej)

W przypadku mieszkań zarządzanych przez spółkę (...) umowy zlecenia były zawierane tylko z pracownikami tej spółki w biurze (...), gdzie były przesyłane drogą e - mailową. Udział pracowników (...) w umowach zlecenia był istotny ze względu na to, że mieli oni dostęp do lokatorów, bo pracownicy towarzystwa ubezpieczeń nie mieli możliwości dotarcia do danej klatki i wrzucenia ulotek reklamowych do skrzynek lokatorów. Wnioski musiały trafić do pracownika (...), który drukował nowe naliczenie czynszowe dla lokatora, który wcześniej zdecydował się przystąpić do ubezpieczenia. Czynności wynikające również z umowy zlecenia dotyczące przekazywania łącznych wpłat składek zebranych przez (...) na konto (...) S.A. mogła wykonać tylko osoba zatrudniona w (...). (pismo procesowe pełnomocnika wnioskodawcy k. 187 – 187 v , zeznania świadka M. Z. (1) 00:25:54 i dalej - płyta CD k. 89, zeznania świadka A. P. 00:35:42 i dalej, k. 184, k. 233, zeznania świadka K. Z. 00:52:01 i dalej, płyta CD k. 116, zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, 00:07:11 i dalej)

Wskazane w § 2 umowy generalnej zasoby własne (...) sp. z o.o. obejmują sprzęt, komputer, drukarkę, licencje na programy, pracowników, który umożliwiają rozliczanie finansowe.

(zeznania świadka A. P. 00:35:42 i dalej , k. 184, k. 233, zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, 00:07:11 i dalej)

Czynności polegające na roznoszeniu ulotek do skrzynek pocztowych, a także czynności w postaci przyjmowania wniosków od lokatorów zleceniobiorcy wykonywali w godzinach pracy na podstawie umowy ze spółką (...). Nie zgłaszali oni wówczas, że wychodzą np. w teren z materiałami reklamowymi. Zleceniobiorcy nie mieli w ciągu dnia pracy rozdzielanych czynności zlecenia od czynności z umowy o pracę. Tych czynności podczas wykonywania nie byli w stanie rozdzielić, gdyż wykonywali je równocześnie. Nie mieli także określonego czasu na wykonanie konkretnego zlecenia.

Zleceniobiorcy nie zawierali umów ubezpieczenia, nie pośredniczyli w tym zakresie, a jedynie wykonywali czynność przekazania wniosku pracownikowi spółki (...).

Bezpośrednio przełożeni zleceniobiorców wiedzieli o tym, że łączy ich umowa cywilno-prawna ze spółką (...), gdyż uczestniczyli oni wcześniej w spotkaniu zorganizowanym dla administratorów i kierowników (...). Wyrażali oni zgodę na wykonywanie czynności w ramach umowy zlecenia.

Zleceniobiorcy byli przeszkoleni przez spółkę (...). (...) odbywały się w siedzibie spółki (...), która zajmował się jego organizacją. W zakresie tego szkolenia zleceniobiorcy uzyskali informacje o produkcie (co to jest za ubezpieczenie, jaki jest zakres tego ubezpieczenia). Udostępnienie (...) sali szkoleniowej przez (...) nie było odpłatne. To szkolenie było przeprowadzane na początku współpracy ze zleceniobiorcami.

Wynagrodzenie zleceniobiorcom z tytułu umów zlecenia było wypłacane przez spółkę (...) przelewem na podstawie wystawionego rachunku, w zależności od liczby rozprowadzonych ulotek (stała kwota od ulotki) oraz liczby podpisanych przez (...) umów.(zeznania świadka M. Z. (1) 00:25:54 i dalej - płyta CD k. 89, zeznania świadka A. P. 00:35:42 i dalej, k. 184, k. 233, zeznania świadka B. Z. 00:53:58 i dalej, zeznania świadka K. Z. (...), płyta CD k. 116, zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, 00:07:11 i dalej)

Zainteresowana **A. S.** była zatrudniona w Administracji (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na podstawie umowy o pracę początkowo na czas określony od 1.12.2007 r., a od 11.06.2009 r. na czas nieokreślony

w pełnym wymiarze czasu pracy ostatnio (od 20.06.2011 r.) na stanowisku administratora w Rejonie Wspólnot Mieszkaniowych nr 2.

Do zakresu jej obowiązków należało w szczególności:

- bieżący monitoring podległych nieruchomości;
  - kontrola realizacji uchwał;-
  - niezwłoczne przekazywanie do komórki technicznej ROM stwierdzonych w nieruchomości usterek oraz sprawdzanie ich usunięcia;
  - współpraca z Zespołem rozliczającym media dostarczane do nieruchomości przy analizie kosztów ich zużycia i podjęcie działań w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości;
  - uzyskiwanie od użytkowników lokali oświadczeń o stanach wodomierzy oraz kontrola zgodności odczytów ze złożonymi oświadczeniami przez właścicieli lokali;
  - określanie i wydawanie warunków montażu wodomierzy przy współpracy z inspektorem technicznym;
  - kontrola realizacji świadczonych usług w zakresie m.in. usług konserwacyjnych, drobnych remontów, utrzymania terenów zielonych, utrzymania porządku, czystości i zabezpieczenia skutków gołoledzi, dezynsekcji, dezynfekcji i deratyzacji oraz wywozu nieczystości stałych i płynnych w zarządzanych nieruchomościach. Sprawdzanie i potwierdzanie faktur pod względem merytorycznym i formalno - rachunkowym za te usługi;
  - wystawianie poleceń przelewu dotyczących kosztów utrzymania nieruchomości wspólnej;
  - prawidłowa kwalifikacja kosztów na tzw. związaną z gospodarką zasobami mieszkaniowymi i związaną z pozostałą działalnością (podatkową);
  - wykonywanie oraz prowadzenie czynności administracyjnych związanych z działalnością i obsługą Wspólnot Mieszkaniowych oraz właścicieli lokali w następującym zakresie: obsługa, prowadzenie (w tym protokołowanie) zebrań Wspólnot Mieszkaniowych, przygotowywanie dokumentacji: zawiadomień, uchwał, protokołów oraz dokumentów źródłowych do zawarcia umów: o administrowanie nieruchomością wspólną, dzierżawy nieruchomości gruntowej, najmu i dzierżawy części wspólnych;
  - przygotowanie dokumentacji w zakresie zmiany sposobu użytkowania lokali na pomieszczenia o innym przeznaczeniu oraz adaptacji pomieszczeń niemieszkalnych na lokale mieszkalne i przekazywanie jej do właściwych jednostek organizacyjnych;
  - występowanie do właściwych organów o wydanie i aktualizację dokumentów dotyczących stanu prawnego nieruchomości wspólnej oraz własności lokali;
  - przygotowanie dokumentów do ubiegania się o uzyskanie kredytu;
  - podejmowanie czynności związanych z inwentaryzacją budynków i prostowaniem udziałów w nieruchomości;
  - udział w wizjach w sprawach technicznych wspólnie z inspektorem technicznym lub nadzoru;
  - współpraca ze służbami porządkowymi (Straż Miejska, Policja) oraz służbami komunalnymi;
  - potwierdzanie wniosków właścicieli lokali wykupionych w celu uzyskania dodatków mieszkaniowych;
- wystawianie dokumentów sprzedaży dotyczących części wspólnych nieruchomości;

- przygotowanie dokumentów źródłowych koniecznych do zawarcia umów i ich wypowiedania;
- dostarczanie korespondencji współwłaścicielom nieruchomości oraz użytkownikom części wspólnych nieruchomości w sprawach indywidualnych;
- właściwe zabezpieczenie i przechowywanie powierzonych dokumentów;
- wykonywanie innych zadań i poleceń nie wymienionych w ww. zakresie, a zleconych przez Kierownika ROM lub (...) specjalistę ds. administracyjno-technicznych. (umowy o pracę, angaże, porozumienia, karta obowiązków w załączonych aktach osobowych k. 33, zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, 00:07:11 i dalej)

W dniu 12.10.2015 r. pomiędzy (...) spółką akcyjną w Ł. Oddział w T. a **A. S.** zatrudnioną w Administracji (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na stanowisku administratora została zawarta umowa zlecenia.

Umowę sporządzono na czas nieokreślony (§ 2).

Na podstawie tej umowy ubezpieczona (zleceniobiorca) zobowiązała się do wykonania następujących prac dotyczących ubezpieczenia mienia ze składką płatną miesięcznie:

- 1) dystrybucji materiałów marketingowych,
  - 2) informowania w imieniu (...) Sp. z o.o. o możliwości przystąpienia do ubezpieczenia zasobach mieszkaniowych przez niego zarządzanych,
  - 3) odbioru dokumentacji niezbędnej do przystąpienia do ubezpieczenia i przekazanie jej do ubezpieczyciela
- w sposób samodzielny, bez nadzoru i kierownictwa zleceniodawcy ((...)) (§ 1).

Z tytułu wykonywanych czynności zleceniobiorca otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1 zł za mieszkanie (w przypadku czynności określonych w pkt 1 i 2) i kwotę stanowiącą równowartość pierwszej miesięcznej składki jaka została wpłacona do ubezpieczyciela w danym miesiącu (w przypadku czynności określonych w pkt 3) (§ 3).

(umowa k. 188- 188 v).

Faktyczny zakres obowiązków zainteresowanej w ramach umowy zlecenia polegał na wykonywaniu obowiązków marketingowych, w tym przekazywaniu podczas spotkań, zebrań wspólnot mieszkaniowych informacji o możliwości ubezpieczenia mieszkań oraz utrzymywaniu kontaktu z przedstawicielem (...) SA – A. P. a także na rozprowadzaniu ulotek dotyczących oferty ubezpieczeniowej poprzez wkładanie ulotek reklamowych do skrzynek pocztowych i chodzeniu po mieszkaniach lokatorów a następnie proponowaniu im zawarcia umów ubezpieczenia. (zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, 00:07:11 i dalej, zeznania świadka A. P. 00:35:55 i dalej, k. 184, k. 233)

Czynności w ramach realizacji umowy zlecenia zainteresowana wykonywała w trakcie pracy w spółce (...). Zainteresowana wpisywała do tego samego zeszytu pracodawcy (...), że wychodzi w teren tak samo jak to miało miejsce w przypadku umowy o pracę. Czynności te zajmowały jej około godziny dziennie.

Czynności w zakresie roznoszenia ulotek zainteresowana wykonywała na terenie podległych jej jako administratorowi mieszkań. Chodziła po budynkach i nieruchomościach, które administrowała. Z lokatorami spotykał się też na zebraniach wspólnot mieszkaniowych, co odbywało się w siedzibie (...). Czyniła to w godzinach pracy dla spółki (...), tj. w godz. od 7 do 15, o czym wiedzieli bezpośredni przełożeni i to akceptowali. Zainteresowana nie zgłaszała im żadnych wyjść z pracy podczas wykonywania czynności zlecenia. Czynności zlecenia wykonywała przy tym samym biurku i przy pomocy tego samego sprzętu należącego do (...). Wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia było płatne przez (...).U. S.A. na podstawie rachunku wystawionego przez osobę fizyczną.

Wynagrodzenie (1 zł) było w przypadku obowiązków informacyjno-dystrybucyjnych wyliczone jednorazowo od mieszkania.

(zeznania świadka B. Z. 00:59:04 i dalej, zeznania świadka K. Z. 00:52:01, płyta CD k. 116, zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, 00:07:11 i dalej)

Zainteresowana z tytułu umowy zlecenia uzyskała przychód w 10.2015 r. w wysokości 224,00 zł i w 12.2015 r. w wysokości 36,00 zł. Ubezpieczona złożyła tylko jeden rachunek.

(bezsporne, a nadto zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, 00:07:11 i dalej)

Z tytułu zawartej umowy zlecenia (...) SA zgłosiła ubezpieczoną A. S. do ubezpieczenia zdrowotnego na okres od 12.10.2015 r. do 30.11.2015 r. i z tego tytułu zadeklarował za ubezpieczoną składkę na ubezpieczenie zdrowotne za 10.2015 r. i 12.2015 r.

(imienny raport k. 128- 129)

Czynności w ramach umowy zlecenia zainteresowana wykonywała bez nadzoru ze strony spółki (...) i nie była ona rozliczana z ich wykonania przez tę spółkę. Nie było osoby, która dokonywałaby odbioru prac.

(zeznania świadka A. P. 00:35:42 i dalej, zeznania świadka B. Z. 00:59:04 i dalej, zeznania świadka K. Z. (...), płyta CD k. 116, zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej)

Narzędzia materiały i środki, niezbędne do wykonywania zlecenia, tj. sprzęt komputerowy, drukarkę zapewniała spółka (...) – pracodawca zainteresowanych.

(zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, zeznania świadka B. Z. 00:59:04 i dalej, zeznania świadka K. Z. 00:52:01)

Spółka (...) wyraziła zgodę na wykonywanie czynności na podstawie umowy zlecenia przez swoich pracowników w godzinach pracy, w miejscu pracy oraz na sprzęcie należącym do (...) sp. z o.o.

(zeznania zainteresowanej 01:07:39 i dalej, zeznania świadka B. Z. 00:59:04 i dalej, zeznania świadka K. Z. 00:52:01)

Spółka (...) tytułu wykonania umowy generalnej otrzymała następujące kwoty brutto (3 % wskazane w umowie generalnej):

- w 2015 r. - 20,56 zł,
- w 2016 r. - 409,12 zł,
- w 2017 r. - 508,79 zł,
- w 2018 r. - 533,23 zł,
- w 2019 r. 593,74 zł.

(bezsporne)

Po wydaniu zaskarżonych decyzji spółka (...) złożyła korekty dokumentów rozliczeniowych ze zmienionymi podstawami wymiaru składek wynikającymi z decyzji na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za ubezpieczoną .

(bezsporne)

(...) spółka akcyjna nie występowała do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia o objęcie ubezpieczonych ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu umowy zlecenia.

(bezsporne)

Powyższy stan faktyczny w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie ww. dowodów z dokumentów, zeznań świadków i zainteresowanej. Zeznania świadków i zainteresowanej są spójne i jasne. Dowody te znajdują potwierdzenie w dowodach z dokumentów.

Część powołanych dokumentów jest znana Sądowi Okręgowemu z urzędu albowiem przed tut. Sądem toczyło się i toczy szereg spraw z odwołania płatnika składek od decyzji dotyczących oskładkowania spornych umów.

Nadto nie były też podważane matematyczne wyliczenia podstawy wymiaru składek w zaskarżonej decyzji ZUS.

Natomiast spór, w niniejszej sprawie, ma charakter prawny, co będzie przedmiotem rozważań, w dalszej części uzasadnienia. Różna jest, bowiem interpretacja, przepisów prawnych.

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na ustalenie w sposób jednoznaczny jakie czynności, na jakich zasadach wykonywała zainteresowana na podstawie spornej umowy zlecenia zawartej ze spółką (...).

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r.1 (dalej jako: „ustawa systemowa”) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów (pkt 1), osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej „zleceniobiorcami”, oraz osobami z nimi współpracującymi, z zastrzeżeniem ust. 4 (pkt 4).

Art. 18 ust. 1 i 3 wskazanej ustawy stanowi, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1-3, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z ust. 1, jeżeli w umowie agencyjnej lub umowie zlecenia albo w innej umowie o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, określono odpłatność za jej wykonywanie kwotowo, w kwotowej stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie.

W świetle art. 9 ust. 1 osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 7b, 10, 20 i 21, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, otrzymywania stypendium doktoranckiego, służby, pobierania świadczenia szkoleniowego, świadczenia socjalnego, zasiłku socjalnego albo wynagrodzenia przysługującego w okresie korzystania ze świadczenia górniczego lub w okresie korzystania ze stypendium na przekwalifikowanie. Mogą one dobrowolnie, na swój wniosek, być objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Zgodnie art. 4 pkt 2 lit. a ww. ustawy użyte w ustawie określenia oznaczają: płatnik składek – pracodawca – w stosunku do pracowników i osób odbywających służbę zastępczą oraz jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi, w tym z

tytułu przebywania na urlopie wychowawczym albo pobierania zasiłku macierzyńskiego, z wyłączeniem osób, którym zasiłek macierzyński wypłaca Zakład. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób wykonujących pracę na podstawie umowy zlecenia należy do płatnika składek (art. 36 ust. 2). Płatnik składek przekazuje do Zakładu imienne raporty miesięczne, po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, w terminie ustalonym dla rozliczania składek (art. 41 ust. 1).

W myśl art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia, przyjmujący zlecenie, zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie.

Zgodnie z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej za pracownika, w rozumieniu ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła i pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

W myśl art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych² obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c-i, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a, d-i i pkt 3 i 11, stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ww. ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za osobę pozostającą w stosunku pracy, w stosunku służbowym albo odbywającą służbę zastępczą składkę jako płatnik oblicza, pobiera z dochodu ubezpieczonego i odprowadza pracodawca (...). W myśl art. 74 ust. 1 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do ubezpieczenia zdrowotnego osób objętych ubezpieczeniami społecznymi stosuje się przepisy dotyczące zasad, trybu i terminu zgłaszania do ubezpieczeń społecznych oraz wyrejestrowania z tych ubezpieczeń. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy wymiaru składki. Składka jest miesięczna i niepodzielna (art. 79 ust. 1 i 2). Do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne pracowników, osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób (art. 81 ust. 1).

Zaskarżoną decyzją organ rentowy ustalił wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne na kwotę 0,00 zł (ustalił zerową podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia zdrowotne), z uwagi na niepodleganie temu ubezpieczeniu z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia. Organ rentowy stwierdził, że w niniejszej sprawie wystąpiła sytuacja objęta art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, a w związku z tym pracownik - zleceniobiorca podlega ubezpieczeniu społecznemu jako pracownik a nie zleceniobiorca. W konsekwencji obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym pracownik zostaje objęty tylko z tytułu stosunku pracy, a nie z umowy zlecenia. W rezultacie ubezpieczona nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy zlecenia, a podstawa wymiaru składek jest zerowa. Praca ubezpieczonej A. S. w ramach zawartej umowy zlecenia z (...) spółką akcyjną w W. w rzeczywistości świadczona była na rzecz Administracji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością tj. ich pracodawcy. Wobec tego płatnikiem składek ubezpieczonej w związku z wykonywaniem pracy na podstawie tej umowy zlecenia jest Administracja (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Innymi słowy przychód jaki uzyskiwała ubezpieczona z tytułu wykonywania umowy zlecenia powinien być uwzględniony w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Weryfikacja wskazanego stanowiska wymaga prawidłowej interpretacji powoływanego już przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej.

W judykaturze prezentowane jest jednolite stanowisko, zgodnie z którym art. 8 ust. 2a ustawy systemowej rozszerza pojęcie pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych poza sferę stosunku pracy. Rozszerzenie dotyczy sytuacji, gdy praca wykonywana jest na podstawie jednej z wymienionych w tym przepisie umów prawa cywilnego przez osobę, która umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy lub gdy praca jest wykonywana na podstawie umowy prawa cywilnego zawartej z osobą trzecią, ale praca jest wykonywana na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Pojęcie pracownika w rozumieniu powyższego unormowania ma szerszy zakres znaczeniowy niż pojęcie pracownika w rozumieniu przepisów prawa pracy (art. 2 k.p. i art. 22 § 1 k.p.) i obejmuje również osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych w sytuacji, gdy umowę tę zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach tej umowy wykonują pracę na rzecz tego pracodawcy, choćby umowa cywilnoprawna została zawarta z osobą trzecią³. Objęcie definicją pracownika, dla potrzeb prawa ubezpieczeń społecznych, nie tylko pracowników w znaczeniu, jakie temu pojęciu, nadają przepisy kodeksu pracy, ale, także osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych (agentów, zleceniobiorców, wykonawców dzieła) oznacza jednocześnie, rozszerzenie pracowniczego tytułu obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym, co wpływa na sposób ustalania podstawy wymiaru składek na to ubezpieczenie.

Hipotezą normy prawnej wynikającej z art. 8 ust. 2a ustawy systemowej objęte są dwa rodzaje relacji pomiędzy zainteresowanymi podmiotami. Pierwszą jest sytuacja, gdy oba stosunki (pracowniczy i cywilnoprawny) dotyczą tych samych podmiotów jednocześnie występujących wobec siebie w roli pracodawcy – zleceniodawcy i pracownika – zleceniobiorcy, drugą zaś sytuacja, gdy na istniejący stosunek pracy „nakłada się” na stosunek cywilnoprawny między pracownikiem i osobą trzecią, na podstawie którego pracownik wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, w ramach łączącej pracodawcę z osobą trzecią (zleceniodawcą) umownej więzi prawnej.

W tym ostatnim przypadku, pracodawca jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika – zleceniobiorcę, bez względu na to, czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku. Z regulacją art. 8 ust. 2a ustawy systemowej koresponduje unormowanie art. 18 i art. 20 ust. 1 tej ustawy dotyczące problematyki podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Skoro w sytuacjach, do których odnosi się art. 8 ust. 2a ustawy systemowej mamy do czynienia z jednym, szeroko ujętym pracowniczym tytułem obowiązkowego podlegania ubezpieczeniom społecznym, to konsekwentnie w art. 20 ust. 1 tej ustawy nakazano w stosunku do tych ubezpieczonych uwzględnienie w podstawie wymiaru składek również przychodu z tytułu umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło. Zatem w przypadku pracowników, o których mowa w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi łączny przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy oraz umów cywilnoprawnych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy systemowej, na płatniku (na pracodawcy) spoczywa obowiązek obliczania, rozliczania i przekazywania składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W odniesieniu do pracowników w rozumieniu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, płatnikiem jest pracodawca, a przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy. Pracodawca, ustalając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu stosunku pracy, powinien więc zsumować wynagrodzenie z umowy cywilnoprawnej z wynagrodzeniem ze stosunku pracy. Taki sam sposób postępowania dotyczy także sytuacji, gdy umowa cywilnoprawna została zawarta z innym podmiotem (osobą trzecią) lecz praca, w jej ramach, jest wykonywana na rzecz pracodawcy, gdyż obowiązki płatnika powinny obciążać podmiot, na rzecz którego praca w ramach umowy cywilnoprawnej jest faktycznie świadczona i który w związku z tym uzyskuje jej rezultaty, unikając obciążeń i obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy⁴.

Przy czym należy nadmienić, że przepis art. 8 ust. 2a ustawy systemowej stanowi o wykonywaniu pracy na rzecz pracodawcy, z którym dany ubezpieczony pozostaje w stosunku pracy, nie zaś o wykonywaniu pracy „na

korzyść” tego pracodawcy, ani też „wyłącznie na rzecz” pracodawcy. Powyższe oznacza, że nie można wykluczyć zastosowania przepisu art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w sytuacji, gdy pracodawca nie uzyskuje bezpośrednio korzyści z wykonywania przez ubezpieczonego pracy w ramach umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której, zgodnie z Kodeksem cywilnym, stosuje się przepisy, dotyczące zlecenia, ani też w sytuacji, gdy ubezpieczony pracę tę wykonuje zarówno na rzecz pracodawcy, jak i na rzecz podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną, umowę zlecenia lub zbliżoną rodzajowo umowę o świadczenie usług⁵. Zastosowany, w treści tego przepisu, zwrot: „wykonuje pracę na rzecz pracodawcy” oznacza, iż praca ta świadczona jest w przebiegu realizacji stosunku prawnego łączącego owego pracodawcę ze zleceniodawcą tych pracowników⁶. Praca wykonywana na rzecz swojego pracodawcy, to praca, którego rzeczywistym beneficjentem jest pracodawca, niezależnie od formalnej więzi łączącej pracownika z osobą trzecią. Oznacza to, że bez względu na rodzaj czynności, wykonywanych przez pracownika, wynikających z umowy, zawartej z osobą trzecią, oraz niezależnie od rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę i osobę trzecią wystarczającą przesłanką zastosowania art. 8 ust. 2a ustawy systemowej jest korzystanie przez pracodawcę z wymiernych rezultatów pracy swojego pracownika, wynagradzanego przez osobę trzecią⁷. Przez wykonywanie pracy na czyjąś rzecz należy rozumieć jej świadczenie w jakimś interesie. Pomimo formalnego wyodrębnienia obydwu spółek, jako odrębnych podmiotów prawa gospodarczego, nie sposób przyjąć, by działania, podejmowane w interesie zleceniodawcy, nie były, jednocześnie, podejmowane w interesie pracodawcy⁸.

Celem wprowadzenia art. 8 ust. 2a ustawy systemowej było po pierwsze ograniczenie korzystania przez pracodawców z umów cywilnoprawnych celem zatrudnienia własnych pracowników dla realizacji tych samych zadań, które wykonują oni w ramach łączącego strony stosunku pracy, by w ten sposób ominąć ograniczenia wynikające z ochronnych przepisów prawa pracy i uniknąć obciążeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne od tychże umów oraz po drugie – ochrona pracowników przed skutkami fluktuacji podmiotowej po stronie zatrudniających w trakcie procesu świadczenia pracy, polegającej na przekazywaniu pracowników przez macierzystego pracodawcę innym podmiotom (podwykonawcom), którzy zatrudniają tych pracowników w ramach umów cywilnoprawnych w ogóle nieobjętych obowiązkiem ubezpieczeń społecznych (umowa o dzieło) lub zwolnionych z tego obowiązku w zbiegu ze stosunkiem pracy⁹.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, że po pierwsze realizacja zawartej umowy zlecenia z ubezpieczoną była całkowicie zależna od realizacji umowy generalnej pomiędzy ich pracodawcą Administracją (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) spółką akcyjną w W., a po wtóre zlecenie było możliwe do wykonania, tylko przez pracownika spółki (...), który miał dostęp do lokatorów a także do systemu komputerowego pracodawcy i uzyskaną stąd wiedzę, pozwalającą na odpowiednie rozeznanie co do rzeczywiście wpłaconej składki i wysokości koniecznego do wykonania (zatwierdzenia) na rzecz (...) S.A. przelewu. Jak przyznał świadek A. P. koordynator z ramienia (...) S.A. Wnioski musiały trafić do pracownika (...), który drukował nowe naliczenie czynszowe dla lokatora, który wcześniej zdecydował się przystąpić do ubezpieczenia. Czynności dotyczące przekazywania łącznych wpłat składek zebranych przez (...) na konto (...) S.A. mogła wykonać tylko osoba zatrudniona w (...).

Z ustaleń Sądu wynika, że zainteresowana czynności w zakresie roznoszenia ulotek i proponowania możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia lokatorom wykonywała na terenie podległych jej jako administratorowi mieszkań, czyniąc to tylko w godzinach pracy dla spółki (...).

Zainteresowana wpisywała do tego samego zeszytu pracodawcy (...), że wychodzi w teren tak samo jak to miało miejsce w przypadku umowy o pracę. Czynności w zakresie roznoszenia ulotek zainteresowana wykonywała na terenie podległych jej jako administratorowi mieszkań. Chodziła po budynkach i nieruchomościach, które administrowała. Z lokatorami spotykał się też na zebraniach wspólnot mieszkaniowych, co odbywało się w siedzibie (...). Zainteresowana nie zgłaszała położonym z (...) żadnych wyjść z pracy podczas wykonywania czynności zlecenia. Czynności zlecenia wykonywała przy tym samym biurku i przy pomocy tego samego sprzętu należącego do (...).

Okoliczność, że ubezpieczona знаła budynki i mieszkańców ułatwiała jej wykonanie zlecenia. Co więcej, roznosiła ulotki przy okazji wizyty w budynku, w ramach wykonywania swoich podstawowych obowiązków pracowniczych. Tym

samym nieistotne jest, że nikt nie wskazywał miejsca wykonywania umowy skoro w rzeczywistości wynikało to z istoty zawartego zlecenia. Ubezpieczona roznosiła tylko w budynkach, które administrowała. Inni administratorzy także roznosili ulotki reklamowe (...) SA w swoich budynkach.

Ponadto z analizy materiału dowodowego, w tym zeznań świadków wynika, że do umowy zlecenia z ubezpieczonymi nie doszłoby gdyby nie realizowano umowy generalnej. Z zeznań świadków M. Z. (2) i A. P. wynika, wprost że w praktyce zleceniobiorcami byli jedynie pracownicy spółki (...). Powyższa okoliczność jest zresztą bezsporna. Rekrutacji zleceniobiorców dokonano jedynie z grona pracowników na terenie spółki (...) w miejscu pracy ubezpieczonych. Powyższe świadczy o tym, że umowy zlecenia nie miały samoistnego bytu i były ściśle powiązane z faktem zatrudnienia w spółce (...) i zawartą umową generalną.

Spółka (...) do wykonania umowy generalnej zobowiązała się wykorzystać zasoby własne - własnych pracowników, materiały, sprzęt. Wywiązanie się z umowy generalnej nie byłoby możliwe gdyby nie wykorzystanie własnych pracowników – co wynika zresztą wprost z jej treści.

Okoliczność ta jednoznacznie wskazuje na to, że ubezpieczona wykonywała pracę na rzecz własnego pracodawcy.

Rozpowszechnienie ubezpieczeń mieszkań było wspólnym przedsięwzięciem (...) i (...), przy czym zgodnie z umową generalną (...) do realizacji tego celu zobowiązała się wykorzystać pracę własnych pracowników (§ 2 punkt 7 umowy generalnej). Czynności wykonywane przez ubezpieczone związane były z realizacją przez spółkę (...) umowy generalnej, której przedmiotem było świadczenie usług administracyjnych w zakresie umów ubezpieczenia mienia (...) polegających na pobieraniu od ubezpieczonych należnej składki i przekazywaniu jej do (...) oraz wsparciu działań marketingowych i prewencyjnych w zasobach zarządzanych przez zarządcę (§ 1 umowy generalnej). W ramach realizacji umowy generalnej A. S. informowała mieszkańców o możliwości skorzystania z dedykowanych im ubezpieczeń (roznosiła ulotki, kontaktował się z mieszkańcami na zebraniach). Czynności te zostały wskazane w § 2 punkt 1 umowy generalnej.

Podkreślić należy, że w świetle zawartej umowy generalnej, z czynności wykonywania czynności marketingowych z zakresu ubezpieczeń wśród mieszkańców własnych zasobów lokalowych i przyjmowania od ubezpieczonych miesięcznej składki ubezpieczeniowej wraz z opłatami za używanie lokali mieszkalnych spółka (...) miała mieć realne korzyści w postaci wynagrodzenia. Tym samym twierdzenie, iż spółka (...) nie była w jakikolwiek stopniu beneficjentem tych umów uznać należy za nielogiczne. Umowy zlecenia nie były więc realizowane tylko i wyłącznie w interesie płatnika. Zarówno umowa generalna jak i umowy indywidualne wpływały na przychód jaki miała osiągnąć spółka (...). Nieistotne jest przy tym, iż dochody te de facto nie były wysokie.

Od aktywności ubezpieczonych zależało wynagrodzenie spółki (...) na podstawie umowy generalnej. (...) SA na podstawie zawartych umów zlecenia finansowała wynagrodzenie pracowników spółki (...) wykonujących umowę generalną. Taki model finansowania pracy ubezpieczonych umożliwiał uzyskanie przez ubezpieczone dodatkowego wynagrodzenia, bez konieczności opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne, zaś składka na ubezpieczenie zdrowotne była finansowana przez zleceniodawcę.

Podnieść należy, wynagrodzenie spółki (...) z tytułu umowy generalnej było uzależnione od aktywności jej pracowników (będących zleceniobiorcami), a faktyczne wypracowanie niewielkich dochodów z tego tytułu nie deprecjonuje faktu, iż przy odpowiednich staraniach mogło stanowić dodatkowe źródło uzyskiwanych korzyści. Spółka (...) była zatem beneficjentem wykonywanych umów i czerpała korzyści z takiej pracy własnych pracowników mimo, iż realizowane przez nich obowiązki nie zawsze pokrywały się z zakresem obowiązków wynikających ze stosunku pracy i pomimo tego, iż w tym zakresie nie podlegali oni bezpośredniemu nadzorowi pracodawcy. Zainteresowana zasadniczo nie była w stanie odróżnić czynności wykonywanych na rzecz pracodawcy od czynności wykonywanych na rzecz (...) SA, niezależnie od powyższego w świetle powołanego wyżej utrwalonego orzecznictwa - rodzaj czynności, wykonywanych przez pracownika, charakteru prowadzonej działalności ma znaczenie drugorzędne i nie zmienia faktu, iż spółka (...) korzystała z wyników, także w ten sposób, wykonywanej przez zleceniobiorców, pracy. Przychód spółki (...) był także bezpośrednio związany z czynnościami wykonywanymi przez ubezpieczoną A. S..

Zatem nie budzi wątpliwości, iż ten model organizacji pracy (wykonania umowy zlecenia) skutkowało współdzieleniem pracy ubezpieczonych.

Nie bez znaczenia jest również okoliczność, iż spółka (...) sporządziła korektę deklaracji rozliczeniowych na podstawie spornych decyzji, akceptując tym samym stanowisko organu rentowego, iż ubezpieczona wykonywała pracę na rzecz własnego pracodawcy.

Nie może także umknąć uwadze Sądu, że jak wynika z ustaleń ubezpieczona, za ustną zgodą pracodawcy, wykonywała zlecenie w miejscu i w godzinach pracy, pracodawca dopuszczał działanie koordynatora (...) SA, który szkolił zleceniobiorców, odbierał od nich rachunki i wnioski ubezpieczeniowe, gdyż to pozwalało na realizację umowy generalnej i osiąganie wynikających z niej założeń. Implikuje to tezę, że czynności przez nią wykonywane, były świadczone na rzecz pracodawcy, w przebiegu realizacji stosunku prawnego, łączącego pracodawcę ze zleceniodawcą ubezpieczonych jako pracowników.

W przedmiotowej sprawie bez znaczenia zatem dla rozstrzygnięcia pozostają okoliczności, że pracodawca powierzył wykonanie czynności innemu podmiotowi, który do ich wykonania wykorzystał zleceniobiorców zatrudnionych u tego pracodawcy oraz że (...) SA nie uzyskiwała żadnych środków od spółki (...) i zapłaciła zleceniobiorcom z własnych środków. Nadal bowiem czynności wykonywane przez zainteresowaną w ramach umów cywilnoprawnych przekładały się na przychód pracodawcy.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie, postępowanie dowodowe, w sposób jednoznaczny, wykazało, że zawarcie umowy zlecenia przez ubezpieczoną posłużyło uzyskaniu formalnego innego tytułu do ubezpieczeń, mimo nadal faktycznie realizowanego zobowiązania pracowniczego. Ubezpieczona wykonując umowę zlecenia de facto świadczyła pracę na rzecz własnego pracodawcy co winno skutkować dodatkowo uiszczeniem składek od osiągniętego w ten sposób przychodu. Umowa zlecenia nie może stanowić tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, gdy jej celem jest instrumentalne (przedmiotowe) wykorzystanie przepisów ubezpieczeń społecznych dla unikania wyższych składek na ubezpieczenia społeczne przez pracodawców.

Zgodnie z art. 82 ust. 1 ww. ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w przypadku gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie. Zatem wobec ustalenia, że ubezpieczona wykonywała pracę na rzecz własnego pracodawcy i pracodawca jest płatnikiem składek na ubezpieczenia społeczne - zleceniodawcy nie obciąża obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenia zdrowotne od zawartych umów zlecenia. Tym samym zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalająca, że podstawa wymiaru składek i składka na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne dla ubezpieczonej z tytułu umowy zlecenia u płatnika składek (...) SA za okresy wskazane w decyzji wynoszą 0,00 zł, odpowiada prawu i na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Sąd Okręgowy zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 9 ust. 2 w zw. z § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych¹⁰.

K.B.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi płatnika przez PI.

2 tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku, poz. 1285

3 uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 18.10.2011 r. (III UK 22/11), uchwała Sądu Najwyższego z 2.09.2009 r. (II UZP 6/09)

4 wyroki Sądu Najwyższego z 14.01.2010 r. (I UK 252/09); z 22.02.2010 r. (I UK 259/09)

5 wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 7.03.2017 r. (III AUa 1570/16)

6 wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 28.02.2019 r. (III AUa 1574/16)

7 wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 16.09.2020 r. (III AUa 159/20), wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 3.06.2019 r. (III AUa 301/18)

8 wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 7.02.2019 r. (III AUa 1757/18)

9 wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 19.06.2019 r. (III AUa 1816/16)

10 tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 265